

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هوشه‌ن‌د‌س‌ز‌ی‌ م‌د‌ا‌ر‌س‌ د‌ر‌ا‌ی‌ر‌ان

م‌ول‌ف‌ان:

م‌ر‌ت‌ض‌ی‌ ا‌ک‌ب‌ری

کارشناسی‌ا‌ر‌ش‌د‌ م‌د‌ی‌ر‌ی‌ت‌ ب‌از‌ر‌گ‌ان‌ی‌، م‌د‌ر‌س‌ د‌ان‌ش‌گ‌اه‌ و م‌د‌ی‌ر‌ ب‌ز‌و‌ه‌ش‌ر‌ای‌ خ‌ی‌ام

ش‌ه‌لا‌ ر‌ض‌ا‌ز‌اد‌ه‌ آذ‌ر

کارشناس‌ ن‌رم‌ا‌ف‌ز‌ار‌ د‌ان‌ش‌گ‌اه‌ ت‌ر‌ی‌ب‌ت‌ د‌ی‌ر‌ ش‌ه‌ی‌د‌ ر‌ج‌ایی‌ ت‌ه‌ر‌ان

ام‌ی‌ر‌ ع‌ب‌اس‌ی‌ان

کارشناسی‌ا‌ر‌ش‌د‌ ک‌ام‌پ‌ی‌وت‌ر‌، کارشناس‌ ف‌نا‌و‌ری‌ ا‌ط‌ل‌اع‌ات‌ آ‌م‌وز‌ش‌ و پ‌ر‌ور‌ش‌

سرشناسه	:	اکبری، مرتضی، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	هوشمندسازی مدارس در ایران / مولفان مرتضی اکبری، شهلا رضازاده آذر، امیر عباسیان.
مشخصات نشر	:	تهربیز: انتشارات پژوهش های دانشگاه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۱۴۹ ص.؛ مصور (رنگی)، جدول (رنگی)، نمودار (رنگی).
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۰۳۸-۹۱-۷
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	آموزش به کمک کامپیوتر
موضوع	:	Computer-assisted instruction
موضوع	:	آموزش بر پایه وب
موضوع	:	Web-based instruction
موضوع	:	اینترنت و آموزش و پرورش
موضوع	:	Internet in education
شناسه افزوده	:	رضازاده آذر، شهلا، ۱۳۵۶ -
شناسه افزوده	:	عباسیان، امیر، ۱۳۶۲ -
رده بندی کنگره	:	LB۱۰۲۸/۵/۱۲۳۵۹
رده بندی دیویی	:	۳۷۰/۴۴
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۱۸۹۱

عنوان : هوشمندسازی مدارس در ایران	قیمت : ۱۲۰۰۰۰ ریال
مؤلفان : مرتضی اکبری - شهلا رضازاده آذر - امیر عباسیان	نوبت چاپ : اول ۱۳۹۵
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۳۸-۹۱-۷	شابک : ۵۰۰ جلد
صفحه آرای : محمد محمدخانی	طراح روی جلد : جابر بابایی
چاپ و صحافی : مدیران	قطع : وزیری

انتشارات پژوهش های دانشگاه

انتشارات پژوهش های دانشگاه
وجاهت و اعتماد برای دانستن

مرکز تخصصی چاپ نشر کتب دانشگاه و نه استبداد اعضای هیات علمی دانشگاه ها

آدرس دفتر مرکزی : آذربایجان شرقی، تبریز، آبرسان، مجتمع تجاری بلور، روبروی کلاتری، داخل حیاط (ضلع شرقی)، پلاک ۳۹
 آدرس دفتر ارومیه : آذربایجان غربی، ارمیه، خیابان دیانت، نیش خیابان دیانت و حکمت، پلاک ۱۰۳ / ۹۱۴۹۴۶۱۱۴۰
 آدرس دفتر اهر : آذربایجان شرقی، اهر، میدان معلم، روبروی اداره دارایی / ۹۳۰۸۱۴۸۴۸۶
 آدرس دفتر بناب : آذربایجان شرقی، بناب، خیابان امام، روبروی حلال احمر، جنب فروشگاه بسیجیان / ۹۳۵۸۸۳۷۵۹۹
 آدرس دفتر پخش : تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده، پلاک ۲۱۷

تلفن های تماس بخش مدیریت : دکتر قربانی / ۰۲۱۳۳۳۲۲۱۱۶ / ۰۲۱۳۳۳۳۳۴۶ / ۰۹۱۴۶۱۴۳۳۴۶
 بخش امور فنی : مهندس جهانگیری / ۰۲۱۳۳۳۲۲۰۲۴۸ / ۰۲۱۳۳۳۳۳۳۳۳ / ۰۹۱۴۵۰۱۹۸۵۰
www.Unpb.org / Info@unpb.org / www.Pajohesh-daneshgah.ir / Info@pajohesh-daneshgah.ir

طبق قانون حمایت از حقوق ناشران و مولفان هر شخص حقیقی و حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر و مولف، نشر یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید مورد پیگیری جدی قانونی خواهد گرفت و مطابق با جرایم قوانین اسلامی برخورد خواهد شد.

فهرست مطالب

فصل اول

۹	اسناد پشتیبان مدارس هوشمند
۱۰	مقدمه
۱۲	سند چشم انداز ۲۰ ساله نظام جمهوری اسلامی ایران
۱۲	برنامه پنجم توسعه
۱۳	سند توسعه فناوری وزارت آموزش و پرورش
۱۳	سند راهبردی نظام جامع فناوری اطلاعات کشور
۱۳	سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
۱۴	نقشه جامع علمی کشور

فصل دوم

۱۵	پیشینه هوشمندسازی مدارس
۱۶	پیشینه هوشمندسازی مدارس در جهان
۱۷	مدارس هوشمند در مالزی
۲۰	پیشینه هوشمندسازی مدارس در ایران
۲۳	مقایسه شاخص های فناوری برخی از کشورها در حوزه آموزش و پرورش
۲۳	پیشینه تحقیقات انجام شده در مورد مدارس هوشمند
۲۳	۱- پیشینه تحقیقات انجام شده در ایران
۲۷	۲- پیشینه تحقیقات انجام شده در خارج از کشور

فصل سوم

۳۱	کلیات مدارس هوشمند
۳۲	مقدمه
۳۴	مأموریت مدارس هوشمند
۳۵	چشم انداز
۳۵	هدف های کلان
۳۶	راهبردهای کلان

رتبه‌بندی مدارس با توجه به رویکرد فاوا در طرح تحول بنیادین	۳۷
سیاست‌ها	۳۸
فرایند یاددهی و یادگیری	۴۰
مدیریت	۴۰
مردم، مهارت‌ها و مسئولیت‌ها	۴۰
تکنولوژی	۴۰
ضرورت هوشمندسازی مدارس	۴۰
مفهوم مدرسه هوشمند	۴۲
چرا در آموزش و ورزش امروزی به مدرسه هوشمند نیاز داریم؟	۴۴
ویژگی‌های مدرسه هوشمند	۴۶
اصول یادگیری در مدرسه هوشمند	۴۷
ارکان مدرسه هوشمند	۴۹
محیط یاددهی - یادگیری مدرسه هوشمند	۴۹
هفت اصل کلیدی در مدارس هوشمند	۵۱
راهبردها و خط‌مشی مدارس هوشمند	۵۵
اهداف مدارس هوشمند	۵۵
راهبردهای توسعه‌ی مدارس هوشمند	۵۷
الگوی مفهومی مدارس هوشمند	۵۸
ساختار تشکیلاتی مدرسه هوشمند	۶۰

فصل چهارم

ساز و کار اجرایی هوشمندسازی مدارس	۶۳
ابعاد طرح هوشمندسازی	۶۴
الگوی مفهومی مدرسه هوشمند	۶۵
ارکان مدل مفهومی مدرسه هوشمند	۶۶
۱. زیر ساخت توسعه‌یافته فناوری اطلاعات	۶۶
۲. محیط یاددهی و یادگیری مبتنی بر محتوای چند رسانه‌ای	۶۷
۳. مدیریت مدرسه توسط سیستم یکپارچه‌ی رایانه‌ای	۶۸
۴. توانمندسازی معلمان در حوزه فناوری اطلاعات	۶۹

۶۹	۵. ارتباط یکپارچه رایانه‌ای با سایر مدارس
۷۰	ساختار تشکیلاتی مدرسه هوشمند
۷۱	مدل مفهومی برای مدارس هوشمند
۷۱	محیط یاددهی و یادگیری در مدارس هوشمند
۷۲	شرایط محیط یاددهی و یادگیری در مدارس هوشمند
۷۲	محتوای آموزشی در مدارس هوشمند
۷۲	معلم پشتیبان اصلی مدارس هوشمند
۷۳	مدیریت مدرسه توسط سیستم‌های یکپارچه‌ی رایانه‌ای
۷۴	مراحل هوشمندسازی مدارس
۷۵	اجزای فرآیندهای هوشمندسازی آموزشی
۷۶	مؤلفه‌های اصلی در مدارس هوشمند

فصل پنجم

۷۷	مؤلفه‌های اصلی و ارکان هوشمندسازی مدارس
۷۸	معلم
۷۸	دانش آموز
۷۸	محتوای الکترونیکی
۷۹	کتاب
۷۹	کلاس
۸۰	مدرسه
۸۰	خانواده

فصل ششم

۸۱	فن آوری اطلاعات و ارتباطات و هوشمندسازی
۸۲	مقدمه
۸۳	تعریف فن آوری اطلاعات و ارتباطات
۸۶	فرآیند تکوین فن آوری اطلاعات و ارتباطات
۸۶	انقلاب فن آوری اطلاعات و ارتباطات
۸۷	تاریخچه فن آوری اطلاعات
۹۲	مؤلفه‌های فن آوری اطلاعات

۹۳	مزایای فن آوری اطلاعات و ارتباطات
۹۴	تحولات فن آوری اطلاعات و ارتباطات
۹۷	تاریخچه‌ی استفاده از فن آوری اطلاعات در آموزش و یادگیری در ایران
۹۹	فناوری اطلاعات و بازدهی یادگیری
۹۹	کاربردهای تکنولوژی فناوری در آموزش
۱۰۳	مزایای استفاده از تکنولوژی اطلاعات در آموزش و پرورش
۱۰۴	استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش و یادگیری
۱۰۶	اهداف استفاد از فناوری اطلاعات و ارتباطات در تعلیم و تربیت
۱۰۷	کارکردها: فناوری های آموزشی در یادگیری
۱۰۸	شش اصل یادگیری در جهان فناوری (تکنولوژیک)
۱۰۹	یادگیری الکترونیکی
۱۰۹	ویژگی های یادگیری الکترونیکی
۱۱۰	مزایای یادگیری الکترونیکی
۱۱۱	محدودیت های یادگیری الکترونیکی
۱۱۱	ایجاد فضای مشارکتی در محیط یادگیری الکترونیکی
۱۱۵	مستندات تدوین سند فناوری اطلاعات و ارتباطات به اختصار (فاوا)
۱۲۰	نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در مدارس هوشمند
۱۲۳	نقش ICT در انواع یادگیری
۱۲۵	زیرساخت های فناوری اطلاعات
	فصل هفتم
۱۲۷	مشکلات و موانع مدارس هوشمند در ایران
۱۲۸	مقدمه
۱۲۹	چالشهای مدارس هوشمند در مالزی و ایران
۱۳۳	مشکلات و موانع مدارس هوشمند در ایران
۱۴۰	مشکلات دیگر مدارس هوشمند در ایران
۱۴۲	نقاط قوت و ضعف؛ فرصتها و تهدیدهای مدارس هوشمند در ایران
۱۴۳	پیشنهادهایی برای رفع موانع هوشمندسازی مدارس
۱۴۵	منابع

پیشگفتار

هوشمندسازی مدارس یک اقدام مدبرانه در راستای سند چشم‌انداز ایران ۱۴۰۴، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و سند توسعه فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات آموزش و پرورش و ضرورتی انکارناپذیر برای تحول در روش‌های تدریس و افزایش سطح آگاهی دانش‌آموزان و با هدف اجرای پیشرفته روش‌های مدیریتی و آموزشی و نگاه علمی و فناورانه به وضعیت کنونی نظام آموزشی و پرورشی کشور است که اعمال تغییر ساختار و معماری اجرایی در آنها باعث افزایش بهره‌وری و مدیریت زمان برای مدیران، کارکنان، معلمان، دانش‌آموزان و همچنین اولیای دانش‌آموزان خواهد شد. طریح راهبردی هوشمندسازی مدارس بر اساس فرمایشات حضرت امام خمینی (ره)، منویات مقام معظم رهبری، سیاست‌های کلی نظام، سند چشم‌انداز، نقشه جامع علمی کشور، برنامه درس ملی و قانون پنج‌ساله توسعه، طراحی و عملیاتی گردیده است. در این برنامه معلم نقش کلیدی دارد، کتاب به‌عنوان نگاه خاص خود را دارد و هدف‌گذاری برای آموزش دانش‌آموزان، معلمان و اولیاء مورد تأکید قرار گرفته است. کتاب ارزشمند هوشمندسازی مدارس در ایران در هفت فصل جهت استفاده اساتید و دانش‌پژوهان، معلمان دانشگاه فرهنگیان، مدیران آموزش و پرورش، مدیران مدارس و معلمان و نیز دانش‌آموزان توسعه‌گرا می‌تواند تدوین گردیده است، امید است که مفید واقع خوانندگان قرار گیرد.